

УДК 81'27:81'373.45

DOI: <https://doi.org/10.31499/2415-8828.2.2025.346993>Лілія Харчук*

ВІЙСЬКОВИЙ СОЦІОЛЕКТ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ТА МОВНІ МОДЕЛІ ОФІЦІЙНОГО Й НЕОФІЦІЙНОГО ДИСКУРСУ

Статтю присвячено аналізу комунікативних стратегій і мовних особливостей військового соціолекту в соціальних мережах. На матеріалі повідомлень офіційних і неофіційних каналів Збройних сил України виявлено провідні мовні моделі, стилістичні засоби та прагматичні функції цифрового воєнного дискурсу. З'ясовано специфіку гібридності стилів, роль метафорики, емоційних формул, мультимодальності та механізмів консолідації «ми»-спільноти.

Ключові слова: військовий соціолект, воєнний дискурс, соціальні мережі, комунікативні стратегії, мовні моделі, метафорика війни, мультимодальність, групова ідентичність, цифрова комунікація.

Kharchuk Liliia. Military sociolect in social media: communicative strategies and linguistic models of official and unofficial discourse.

The article explores the communicative strategies and linguistic features of the contemporary Ukrainian military sociolect as manifested in digital communication during the full-scale Russian-Ukrainian war. The research focuses on official and semi-official communication channels of the Armed Forces of Ukraine, including Telegram and Facebook pages of military units, tactical media platforms, and individual military communicators. The study aims to identify the key linguistic mechanisms through which military discourse adapts to digital environments and shapes new forms of public communication, solidarity, and symbolic representation.

The empirical material consists of posts, reports, visual materials, and commentaries published on verified military accounts and popular unofficial channels from 2022 to 2025. The study applies methods of discourse analysis, pragmalinguistic interpretation, sociolinguistic observation, and multimodal analysis, which together allow for a comprehensive examination of lexical, stylistic, and communicative patterns in military online communication.

The results indicate that the military sociolect in digital media demonstrates a high degree of stylistic hybridity: it combines institutional military terminology, everyday conversational forms, elements of internet slang, emotive expressions, and multimodal markers such as emojis, photographs, memes, and graphic emphasis. Official communication is characterized by laconic, precise, rational messages oriented toward operational clarity, while unofficial channels employ a more expressive, interpersonal, and spontaneous style. A range of metaphorical and euphemistic expressions («birds» for drones, «cotton» for explosions, «gifts» for strikes, «we are working» for performing combat tasks) forms a symbolic vocabulary that softens the harshness of war and strengthens internal group cohesion.

The analysis reveals several dominant communicative strategies: informative (operational updates), emotive (support, empathy), motivational (calls for resilience), consolidating (construction of the «we-community»), and heroizing (narratives about soldiers and units). These strategies shape public perception of the war, reinforce psychological stability, and foster trust between military personnel and civilians. The multimodal dimension of communication plays a crucial role in intensifying emotional impact and expanding the semiotic resources of wartime discourse.

The study concludes that digital platforms function as significant spaces for linguistic innovation, collective meaning-making, and identity construction during wartime. The military sociolect emerging in social media represents an innovative, dynamic variety of modern Ukrainian language shaped by the interaction of professional, social, and media discourses. Further interdisciplinary research is necessary to fully understand its role in national identity formation, social cohesion, and information resilience.

Keywords: military sociolect, wartime discourse, social media communication, communicative strategies, linguistic hybridity, metaphorical naming, multimodality, group identity, digital military communication.

Вступ. Повномасштабна російсько-українська війна стала каталізатором глибинних змін у мовному просторі сучасної України. Мова в умовах війни перестає бути лише засобом комунікації – вона перетворюється на інструмент консолідації, опору, самоідентифікації та творення спільної пам'яті. Військовий соціолект, що сформувався у спільноті військових, волонтерів, медиків, журналістів, а також у широкому колі громадян, які щоденно взаємодіють із темою війни, постає одним із найдинамічніших і найвиразніших мовних феноменів цього періоду.

Традиційно військовий соціолект досліджували у площині професійної комунікації: командні формули, спеціалізована термінологія, службові скорочення, тактичні назви. Однак із 2022 року цей різновид мови виходить далеко за межі суто професійного вжитку. Завдяки активній присутності військових у соціальних мережах – передусім у «Телеграм», «Фейсбук», «Інстаграм» – формується новий пласт мовних практик, у якому поєднуються офіційність і неформальність, стандартизовані повідомлення і живе розмовне мовлення, мілітарна термінологія й елементи інтернет-мови, меми, гумор, символи та знаки.

Цифрові платформи стають простором творення відкритого військового дискурсу, у якому виявляються не лише професійні комунікативні стратегії, а й емоційна підтримка суспільства,

* Лілія Харчук, кандидат філологічних наук, доцент, доцент катедри української мови Національного університету «Львівська політехніка» (Львів, Україна); e-mail: liliia.v.kharchuk@lpnu.ua.

конструювання групової ідентичності, вираження солідарності та спільного досвіду. Повідомлення офіційних структур Збройних сил України, сторінок бригад і підрозділів, тактичних медіа, а також коментарі й реакції аудиторії формують багатогранний комунікативний простір, який вартий окремого лінгвістичного аналізу.

Актуальність дослідження визначена кількома чинниками. По-перше, для військового соціолекту в цифрових медіях характерна надзвичайна динаміка: нові слова, фраземи, метафори та комунікативні моделі з'являються, усталюються, поширюються та змінюються в дуже короткі терміни. По-друге, соціальні мережі відкривають доступ до широкого спектра мовної поведінки військових – офіційної, півофіційної та неформальної – що дає змогу простежити різні рівні мовлення та стратегії взаємодії з аудиторією. По-третє, мовлення військових у соцмережах значною мірою формує суспільну уяву про війну, впливає на інформаційний простір, створює нові символи і наративи.

У цьому контексті особливо важливо виявити, які мовні засоби, комунікативні форми та стилістичні прийоми використовуються у дописах військових структур та окремих військових комунікаторів, які функції вони виконують та як формують новий мовний різновид – цифровий військовий соціолект. Саме тому **мета статті** полягає в комплексному аналізі мовних і комунікативних стратегій військового соціолекту в соціальних мережах і визначенні його функцій у сучасному українському воєнному дискурсі.

Матеріалом дослідження слугували тексти офіційних повідомлень Збройних сил України, дописи бригад і підрозділів, пости тактичних медіа, а також контент напівофіційних і персональних сторінок військових у соціальних мережах («Телеграм», «Фейсбук», «Інстаграм») за 2022–2025 рр. Методи дослідження: описовий, контекстуально-інтерпретаційний, дискурс-аналіз, елементи прагмалінгвістичного аналізу та контент-аналіз цифрових комунікацій. Проблематика військового соціолекту, його структури, функцій і розвитку перебуває в центрі уваги і українських, і зарубіжних дослідників, проте саме цифровий вимір воєнного мовлення – порівняно новий напрям, який почав активно формуватися після 2022 року. Для нашого дослідження важливими є кілька наукових традицій: соціолінгвістика, теорія дискурсу, медіалінгвістика, студії воєнного дискурсу та дослідження інтернет-комунікації.

Огляд літератури. Соціолінгвістичний підхід до аналізу мовних спільнот ґрунтується на працях В. Лабова [Labov 1994–2010], Дж. Голмса [Holmes 2013], П. Традгілла [Trudgill 2000], які розглядають мову як інструмент соціальної диференціації, маркер групової ідентичності та соціальної стратифікації. Ці ідеї важливі для осмислення військового соціолекту, який виконує роль «внутрішнього коду» професійної спільноти, формує межі групи та сприяє її консолідації.

В українській лінгвістиці окремі аспекти професійного та соціального мовлення вивчали Ф. Бацевич [Бацевич 2004], П. Гриценко [Гриценко 2023], О. Олексюк, Н. Василькова [Олексюк і Василькова 2014], Л. Масенко [Масенко 2004; Масенко 2008], Г. Мацюк [Мацюк 2008; Мацюк 2021] та ін. Дослідники наголошують на значенні соціокультурних чинників, що впливають на формування мовних різновидів, а також на ролі мови як механізму маркування належності до певної соціальної групи. Праці українських мовознавців дають теоретичне підґрунтя для опису сучасного військового соціолекту, але значна частина їхніх досліджень стосується довоєнного періоду, що зумовлює необхідність аналізу нових комунікативних реалій.

Теорія дискурсу, представлена в роботах Т. ван Дейка [van Dijk 2008; 2011], М. Фуко [Foucault 1972; 1978], Р. Водака [Wodak 2015; Wodak & Meyer 2016], М. Лазар [Lazar 2005; 2007], дає підстави розглядати воєнний дискурс як багатоплановий феномен, у якому поєднані мовні структури, соціальні практики та владні відносини. Важливою для нашої теми є також теорія критичного дискурс-аналізу, зосереджена на зв'язку між мовою, ідеологією та суспільними процесами. Військовий дискурс у соцмережах часто виконує функцію формування психологічної стійкості, конструювання наративів героїзму, опору та колективної пам'яті.

У галузі медіалінгвістики значне місце займають дослідження М. Кристала, С. Херрінг та ін., які аналізують мовні особливості цифрової комунікації: мультимодальність тексту, гібридність стилів, вплив технологій на структуру повідомлення. Їхні спостереження важливі для розуміння специфіки мовлення у соцмережах, де поєднані офіційні повідомлення, меми, емоційні символи, афективні інтонації та елементи інтернет-сленгу [Crystal 2006; Crystal 2011; Herring 2004; Herring 2007].

Після 2022 року українські науковці присвятили низку праць мовним трансформаціям у воєнний час. Дослідники аналізують евфемізацію воєнної лексики, появу неологізмів, зміни в семантиці ключових понять («бавовна», «пташки», «шахедування», «плюснути»), розвиток військового гумору, роль метафоричних моделей у висвітленні війни. У працях С. Гриценко [Гриценко 2022], І. Рожон [Рожон 2023], С. Федушко, З. Куньч, Л. Харчук [Федушко, Куньч і Харчук 2025], О. Харченко

[Харченко, 2023], а також у студіях мовної поведінки в медіа розкрито механізми національної самоідентифікації через мову, функції символічної лексики, зміни в комунікативних стратегіях.

Особливе місце в сучасних студіях посідають роботи, присвячені аналізу цифрового воєнного дискурсу. Йдеться про дослідження повідомлень офіційних структур ЗСУ, волонтерських медіа, телеграм-каналів, комунікації окремих військовослужбовців. Дослідники підкреслюють, що соціальні мережі формують новий тип комунікативної поведінки військових, у якому поєднані інформування, підтримка, емоційне врівноваження, мобілізація уваги аудиторії та створення позитивного іміджу військових структур.

Важливою особливістю військового дискурсу в соцмережах є його мультифункційність: одночасно з інформативною функцією реалізовано функції емотивна, фатична, експресивна, магічно-сугестивна, символічна. У цих повідомленнях активно використовуються метафоричні моделі («*небо закрите*», «*пташка полетіла*», «*ворог отримав подарунок*»), елементи персоніфікації, діалогізація, включення невербальних компонентів, емодзі, графічні засоби підсилення.

Отже, сучасний стан досліджень свідчить про наявність значної теоретичної бази для вивчення військового соціолекту, однак питання функціонування цього різновиду мови в цифровому просторі залишається недостатньо висвітленим. Саме тому аналіз комунікативних стратегій і мовних особливостей військового соціолекту в соцмережах є актуальним, науково значущим і перспективним для подальших лінгвістичних студій.

Комунікативні стратегії в офіційних каналах Збройних сил України

Аналіз офіційних повідомлень ЗСУ та підрозділів у соцмережах («Телеграм», «Фейсбук») показує наявність чітко усталених комунікативних стратегій, спрямованих на інформування, підтримку та формування спільного дискурсивного простору. Спостережено, що в повідомленнях офіційних структур домінує лаконічний, раціональний стиль, який характеризується чіткою структурою викладу, відсутністю емоційних компонентів, стандартизованою військовою термінологією та відповідністю інформації вимогам оперативної комунікації. Наприклад: «*Ситуація на південному напрямку залишається контрольованою. Сили оборони продовжують виконувати поставлені завдання*»; «*На куп'янському напрямку противник веде штурмові дії, наші підрозділи утримують позиції*»; «*Артилерійські підрозділи виконали вогневе ураження визначених цілей*». Такі повідомлення демонструють високий ступінь інституційної відповідальності, орієнтованість на точність, відсутність зайвої оцінності – усе це забезпечує ефективність офіційної комунікації в умовах військового часу.

Поряд з інформуванням важливу роль відіграє стратегія емоційної консолідації. Вона реалізується через: **формули підтримки**: «*Тримаймо стрій*», «*Разом до перемоги*», «*Сили є, дух незламний*»; **колективні маркери**: «*ми вистоймо*», «*усі працюємо на спільний результат*»; **оптимістичні прогнози**: «*Перемога неминуча*», «*Крок за кроком наближаємо мир*». Такі вислови виконують функцію психологічної стабілізації, зняття тривоги, формування відчуття захищеності та колективної впевненості. У них виразно простежується стратегія підтримання суспільного морального духу.

Окремим жанровим різновидом офіційного дискурсу є повідомлення про героїзм військових, персональні історії та висвітлення діяльності підрозділів, напр.: «*Воїн 5-ї бригади врятував екіпаж під обстрілом...*»; «*Борець 47 окремої механізованої бригади під час штурмових дій врятував пораненого побратима під обстрілом*», «*Військові медики стабілізували поранених під час масованої атаки – незламність, що рятує життя*». Прагматична функція таких текстів – конструювання позитивного образу українського війська, піднесення морального стану суспільства, створення національного нарративу стійкості, мужності й відповідальності.

На відміну від офіційного, дискурс неофіційних каналів (канали бригад, тактичні медіа, персональні сторінки військових) вирізняється природністю, експресивністю та стилістичною варіативністю. Тут спостерігаємо: використання просторічних форм: «*наші хлопці впоралися*», «*дрони відпрацювали*», «*пацани піджали ворога*»; відносну синтаксичну свободу; пропуски й усичення: «*працюємо*», «*все буде ОК*», «*ми на зв'язку*»; усонародні ритмічні структури: «*трохи пошуміли – і на позиції*». Такі мовні засоби створюють атмосферу невимушеної комунікації, сприяють формуванню ефекту «своїї людини поруч», мінімізують дистанцію між автором і аудиторією.

Надзвичайно продуктивною в цьому дискурсі є воєнна метафорика, що формується як частина внутрішньогрупового коду: «**пташки**» – дрони («*Пташки сьогодні гарно політали – мінус ворожий БК*»), «**бавовна**» – ураження ворожих об'єктів («*Буде бавовна – чекайте новин*»), «**гостинці**» – боеприпаси або удари («*Передали гостинці на їхній склад*»), «**прибирати**» – нейтралізувати ворога («*Арта прибрала групу штурмовиків*»), «**ми працюємо**» – виконання бойового завдання («*Тихо працюємо на східному березі*»). Метафоричність тут має евфемістичну, символічну, а часто й гумористичну функції, зменшуючи психологічну напругу та водночас кодує спеціальну інформацію.

Військовий гумор у соцмережах – ще один характерний маркер внутрішньої солідарності: «*Нам сьогодні прилетіло – але ми не злякались, ми тільки розізлилися*»; «*Коти знову відпрацювали – мінус склад окупантів*»; «*Побратими кажуть: кава сьогодні з вибуховим ароматом...*».

Функції військового гумору включають: психологічне розвантаження, нормалізацію стресу, конструювання внутрішнього коду «своїх», підсилення групової ідентичності.

Для мовних маркерів групової ідентичності є характерними займенникова опозиція **ми** – **вони**: «*ми стоїмо*», «*вони тікають*»; формування локальних спільнот: «*родина бригади*», «*наші янголи*», «*наші медбат*»; внутрішні номінації підрозділів і техніки: «*котики*», «*шериші*», «*пташки*», «*анаконди*». Усе це формує цілісний комунікативний простір, у якому мова виконує не лише номінативну, а й соціальну, психологічну та символічну функції.

Прагматика військового соціолекту в цифровому просторі

У дискурсі військових у соцмережах можна чітко простежити виразний емоційний компонент, який не є ознакою слабкості чи відхилення від норм професійної комунікації. Навпаки, емоційність має чітко окреслені комунікативні цілі: мобілізацію уваги, підтримку надії, трансляцію стійкості, формування довіри та відчуття присутності військових поруч із суспільством. Емоційні формули на зразок («*ми з вами*», «*тримаймося, вистоймо*», «*дякую кожному за підтримку*», «*ми сильні, ми разом*») поєднують офіційний і людський виміри комунікації, інституційність і персональну емоційну взаємодію.

Спостережено, повідомленнях військових емоційність часто підсилюється візуальними засобами: фотографіями з позицій, відео роботи підрозділів, емодзі (зокрема 🇺🇦, 🇵🇸, 🇮🇸), хештегами (#*працюємо*, #*ЗСУ*, #*РазомДоПеремоги*) та мемами. Наприклад, допис «*Сьогодні було гаряче 🇺🇦, але ми все втримали 🇵🇸 🇮🇸*» об'єднує лаконічний інформативний зміст і виразний емотивний супровід. Таке поєднання створює синкретичний тип тексту, що є характерною ознакою цифрового дискурсу та ілюструє мультимодальність сучасної комунікації військових.

Для військового соціолекту в соцмережах також характерна гібридність стилів. У межах одного повідомлення можуть поєднуватися офіційно-ділові конструкції («*підрозділи виконали завдання*») і розмовні елементи («*працюємо далі*», «*трохи пошуміли*»), а також молодіжний жаргон («*дроники гарно відпрацювали*», «*швидка двіжуха на півдні*»), професійна термінологія («*створено вогневий вал*», «*стабілізовано поранених*»), інтернет-лексика («*орки*», «*злетіло*», «*мінус техніка*»). На нашу думку, така стилістична гібридність робить цифровий військовий соціолект динамічним, гнучким, чутливим до комунікативної ситуації та аудиторії.

На основі аналізу мовлення військових у соціальних мережах виокремлюємо такі основні функції військового соціолекту:

- **інформативна функція** (повідомлення оперативно доносять військові новини). Допис: «*На бахмутському напрямку наші підрозділи відбили три атаки ворога*» – оперативно передає фактологічну інформацію;

- **консолідаційна функція** (мовлення формує відчуття «ми»-спільноти). Фрази: «*Ми – одна сила*», «*Разом сильніші*» формують відчуття колективної єдності;

- **емотивна функція** (підтримка, співпереживання, мотивація). Наприклад: «*Тримаємо стрій, любимо вас*», «*Не здаємося, бо ви поруч*» – виражають підтримку й співпереживання, знімають напругу;

- **символічна функція** (мова створює нові символи війни: «*пташки*» (дрони), «*ялиники*» (зенітні снаряди), «*янголи*» (медики));

- **евфемістична функція** (пом'якшення жорстких повідомлень через метафори). Метафоричні евфемізми: «*бавовна*» (влучання по ворогу), «*працюємо*» (виконуємо бойові дії), «*мінус техніка*» (знищення) пом'якшують повідомлення про насильство та смерть, водночас виконуючи маскувальну функцію;

- **ідентифікаційна функція** (формування групової ідентичності військових і цивільних). Групові маркери: «*ми*», «*наші*», «*родина бригади*», «*наші хлопці*» протиставляються «*вони*», «*окупанти*», «*ворог*», що створює виразну опозицію «*свої – чужі*».

Отже, прагматичний вимір військового соціолекту в соцмережах виявляє його складність, багатофункційність і роль у конструюванні мовної картини війни, психологічної підтримки та групової ідентичності. Емоційність тут постає не декоративним елементом, а важливим інструментом комунікації, який забезпечує ефективність цифрового воєнного дискурсу.

Висновки. Аналіз комунікативних стратегій і мовних особливостей військового соціолекту в соціальних мережах засвідчує, що цифровий воєнний дискурс формує нову, багатовимірну мовну

реальність, яка виходить за межі традиційного уявлення про військове мовлення. У соцмережах – на офіційних сторінках ЗСУ, у каналах бригад, тактичних медіа та індивідуальних профілях військових – мова виконує низку стратегічно важливих функцій і водночас зберігає емоційну щирість, природність і комунікативну ефективність.

По-перше, військовий соціолект у цифровому середовищі вирізняється виразною гібридністю стилів. Він поєднує офіційно-ділові формули, розмовні конструкції, елементи інтернет-мови, молодіжний сленг, мілітарну термінологію, метафорику й символіку. Такий синтез забезпечує адаптивність і гнучкість комунікації, що дає змогу ефективно звертатися до різних цільових аудиторій.

По-друге, домінантними комунікативними стратегіями сучасного військового дискурсу є інформування, емоційна підтримка, мобілізація та героїзація. Офіційні канали демонструють стриманість, лаконічність та інституційну відповідальність, тоді як неофіційні джерела активно використовують гумор, самоіронію, метафоричні найменування й експресивні формули. Таке розширення стилів сприяє психологічній стабільності аудиторії й підтримує відчуття взаємної присутності у спільному інформаційному просторі.

По-третє, цифровий військовий соціолект виконує потужну консолідаційну функцію. Через систему мовних маркерів – займенникову опозицію ми – вони, персоналізовані звертання, назви підрозділів, образи спільної боротьби – формується стійкий дискурсивний простір «ми-спільноти», що об'єднує військових і цивільних, зміцнює відчуття колективної солідарності та взаємної підтримки.

По-четверте, у повідомленнях військових у соцмережах активно використовуються мультимодальні засоби: текст, фотографії, відео, емодзі, хештеги, меми. Мультимодальність не лише посилює емоційний ефект, а й розширює смислові можливості комунікації, створюючи синкретичний тип воєнного дискурсу – динамічний, мобільний і легко впізнаваний.

По-п'яте, цифровий комунікативний простір сприяє швидкому виникненню та закріпленню нових лексичних одиниць. Метафоричні й евфемистичні назви («пташки», «бавовна», «гостинці», «працюємо») виконують функції пом'якшення жорстких повідомлень, кодування інформації та формування спільної символічної системи.

Отже, цифровий військовий соціолект постає як інноваційний різновид сучасної української мови, що формується на перетині професійного, суспільного та медійного дискурсів. Він виконує інформаційну, стилістичну, консолідаційну, психологічну, ідентифікаційну та символічну функції, стаючи одним із ключових інструментів формування воєнного наративу в умовах цифрової культури. Подальше вивчення цього феномену відкриває широкі перспективи для досліджень у галузях соціолінгвістики, медіалінгвістики, дискурс-аналізу та комунікативної прагматики, а також сприяє глибшому розумінню того, як мова відображає й конструює досвід війни в сучасному українському суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

- Бацевич, Ф. С. (2004). *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ, 344 с.
- Генеральний штаб ЗСУ (2023). Оперативні зведення. URL: <https://www.mil.gov.ua/> (дата запити: 20.10.2025).
- Гриценко, П. Ю. (2023). Українська мова в сучасних реаліях державотворення в Україні (стенограма доповіді на засіданні Президії НАН України 9 листопада 2022 р.). [У:] *Вісник Національної академії наук України*, 1, 72–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2023_1_12 (дата запити: 10.10.2025).
- Гриценко, С. (2022). Мовні інновації російсько-української війни 2022 року. [У:] *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка*, 32(2), 9–13.
- Масенко, Л. (2004). *Мова і суспільство: постколоніальний вимір*. Київ, 164 с.
- Масенко, Л. Т. (2010). *Нариси із соціолінгвістики*. Київ, 243 с.
- Мацюк, Г. П. (2008). *До витоків соціолінгвістики: Соціологічний напрям у мовознавстві*. Львів, 432 с.
- Мацюк, Г. (ред.). (2021). *Соціолінгвістика: Інтеграційний напрям досліджень. Навчальна дисципліна*. Львів.
- Олексюк, О. М. і Василькова, Н. І. (2014). *Соціолінгвістика та основи мовної політики*. Миколаїв, 264 с.
- Олікова, М. О., Семенюк, А. А. і Тарнавська, О. М. (2010). *Словник соціолінгвістичних та етнолінгвістичних термінів*. Луцьк, 364 с.
- Рожон, І. (2023). Трансформації евфемізмів у контексті воєнної мови. [У:] *International Journal of Philology*, 27 (3), 55–63.
- Харченко, О. (2023). Українські метафоричні евфемізми під час війни. [У:] *Обрії друкарства*, 14 (2), 90–101.
- Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки (2023). [У:] «Хлопки» та «жести доброї волі». URL: <https://spravdi.gov.ua/> (дата запити: 10.10.2025).
- Crystal, D. (2006). *Language and the Internet* (2nd ed.). Cambridge University Press. URL: <https://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam031/2001025792.pdf> (дата запити: 10.09.2025).
- Crystal, D. (2011). *Internet Linguistics: A Student Guide*. Routledge. URL: https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9781136825590_A23881217/preview-9781136825590_A23881217.pdf (дата запити: 10.09.2025).
- Fedushko, S., Kunch, Z., & Kharchuk, L. (2025). Computer-based linguistic content analysis to discover the emotional impact of military euphemisms. [In:] Štarchoň, P. et al. (eds.), *Developments in Information and Knowledge Management Systems for Business*

- Applications* (pp. 315–337). Springer Nature Switzerland. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-80935-4_15 (дата запиту: 15.10.2025).
- Foucault, M. (1972). *The archaeology of knowledge*. Pantheon Books.
- Foucault, M. (1978). *The history of sexuality*. Volume 1: An introduction. Pantheon Books.
- Herring, S. C. (2004). Computer-mediated discourse analysis: An approach to researching online behavior. [In:] Barab, S. A., Kling, R. & Gray, J. H. (eds.). *Designing for virtual communities in the service of learning* (pp. 338–376). Cambridge University Press. URL: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511805080.016> (дата запиту: 15.10.2025).
- Herring, S. C. (2007). *A faceted classification scheme for computer-mediated discourse*. *Language@Internet*. URL: <http://www.languageatinternet.org/articles/2007/761> (дата запиту: 20.10.2025).
- Holmes, J. (2013). *An Introduction to Sociolinguistics*. Routledge.
- Labov, W. (1994–2010). *Principles of Linguistic Change* (Vols. 1–3). Blackwell.
- Lazar, M. M. (2005). Feminist critical discourse analysis: Gender, power and ideology in discourse. [In:] Lazar, M. M. (ed.). *Feminist critical discourse analysis* (pp. 1–28). Palgrave Macmillan.
- Lazar, M. M. (2007). Feminist CDA: Articulating a feminist discourse praxis. [In:] *Critical Discourse Studies*, 4(2), 141–164.
- Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics: An Introduction to Language and Society*. Penguin Books.
- Ullmann, S. (1962). *Semantics: An introduction to the science of meaning*. Basil Blackwell.
- van Dijk, T. A. (2008). *Discourse and Power*. Palgrave Macmillan.
- van Dijk, T. A. (2011). *Discourse studies: A multidisciplinary introduction* (2nd ed.). SAGE.
- Wodak, R. (2015). *The politics of fear: What right-wing populist discourses mean*. SAGE.
- Wodak, R. & Meyer, M. (eds.). (2016). *Methods of critical discourse studies* (3rd ed.). SAGE.

REFERENCES

- Batsevych, F. S. (2004). *Osnovy komunikativnoi linhvistyky* [Fundamentals of communicative linguistics]. Kyiv, 344 s. (in Ukrainian)
- Heneralnyi shtab ZSU. (2023). Operativni zvedennia [Operational reports]. URL: <https://www.mil.gov.ua/> (data zapytu: 20.10.2025). (in Ukrainian)
- Hrytsenko, P. Yu. (2023). Ukrainska mova v suchasnykh realiakh derzhavotvorennia v Ukraini (stenograma dopovidi na zasidanni Prezydii NAN Ukrainy 9 lystopada 2022 r.) [The Ukrainian language in the contemporary realities of state-building in Ukraine (Transcript of a report at the meeting of the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine, November 9, 2022)]. [U:] *Visnyk Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy*, (1), 72–77. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2023_1_12 (data zapytu: 10.10.2025). (in Ukrainian)
- Hrytsenko, S. (2022). Movni innovatsii rosiisko-ukrainskoi viiny 2022 roku. [U:] *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni T. Shevchenka*, 32(2), 9–13. (in Ukrainian)
- Masenko, L. (2004). *Mova i suspilstvo: Postkolonialnyi vymir* [Language and society: A postcolonial dimension]. Kyiv, 164 s. (in Ukrainian)
- Masenko, L. T. (2010). *Narysy iz sotsiolinhvistyky* [Essays in sociolinguistics]. Kyiv, 243 s. (in Ukrainian)
- Matsiuk, H. P. (2008). *Do vytokiv sotsiolinhvistyky: Sotsiolohichni napriam u movoznavstvi* [Origins of sociolinguistics: The sociological approach in linguistics]. Lviv, 432 s. (in Ukrainian)
- Matsiuk, H. (ed.). (2021). *Sotsiolinhvistyka: Intehratsiyni napriam doslidzhen. Navchalna dystsyplina* [Sociolinguistics: An integrative research direction. Academic discipline]. Lviv. (in Ukrainian)
- Oleksiuk, O. M. i Vasylova, N. I. (2014). *Sotsiolinhvistyka ta osnovy movnoi polityky* [Sociolinguistics and fundamentals of language policy]. Mykolaiv, 264 s. (in Ukrainian)
- Olikova, M. O., Semenik, A. A. i Tarnavska, O. M. (2010). *Slovnnyk sotsiolinhvistychnykh ta etnolinhvistychnykh terminiv* [Dictionary of sociolinguistic and ethnolinguistic terms]. Luts'k, 364 s. (in Ukrainian)
- Rozhon, I. (2023). Transformatsii evfemizmv u konteksti voiennoi movy [Transformations of euphemisms in the context of war language]. [U:] *International Journal of Philology*, 27 (3), 55–63. (in Ukrainian)
- Kharchenko, O. (2023). Ukrainski metaforychni evfemizmy pid chas viiny [Ukrainian metaphorical euphemisms during the war]. [U:] *Obrii drukarstva*, 14 (2), 90–101. (in Ukrainian)
- Tsentr stratehichnykh komunikatsii ta informatsiinoi bezpeky. (2023). [U:] «*Khlopky*» ta «*zhesty dobroyi voli*» [«Claps» and «gestures of goodwill»]. URL: <https://spravdi.gov.ua/> (data zapytu: 10.10.2025). (in Ukrainian)
- Crystal, D. (2006). *Language and the Internet* (2nd ed.). Cambridge University Press. URL: <https://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam031/2001025792.pdf> (data zapytu: 10.09.2025). (in English)
- Crystal, D. (2011). *Internet linguistics: A student guide*. Routledge. URL: https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9781136825590_A23881217/preview-9781136825590_A23881217.pdf (data zapytu: 10.09.2025). (in English)
- Fedushko, S., Kunch, Z. & Kharchuk, L. (2025). Computer-based linguistic content analysis to discover the emotional impact of military euphemisms. [In:] Štarchoň, P. et al. (eds.). *Developments in Information and Knowledge Management Systems for Business Applications* (pp. 315–337). Springer Nature Switzerland. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-80935-4_15 (data zapytu: 15.10.2025). (in English)
- Foucault, M. (1972). *The archaeology of knowledge*. Pantheon Books. (in English)
- Foucault, M. (1978). *The history of sexuality*. Volume 1: An introduction. Pantheon Books. (in English)
- Herring, S. C. (2004). Computer-mediated discourse analysis: An approach to researching online behavior. [In:] Barab, S. A., Kling, R. & Gray, J. H. (eds.). *Designing for virtual communities in the service of learning* (pp. 338–376). Cambridge University Press. URL: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511805080.016> (data zapytu: 15.10.2025). (in English)
- Herring, S. C. (2007). *A faceted classification scheme for computer-mediated discourse*. *Language@Internet*. URL: <http://www.languageatinternet.org/articles/2007/761> (data zapytu: 20.10.2025). (in English)
- Holmes, J. (2013). *An introduction to sociolinguistics*. Routledge. (in English)
- Labov, W. (1994–2010). *Principles of linguistic change* (Vol. 1–3). Blackwell. (in English)
- Lazar, M. M. (2005). Feminist critical discourse analysis: Gender, power, and ideology in discourse. [In:] Lazar, M. M. (ed.). *Feminist critical discourse analysis* (pp. 1–28). Palgrave Macmillan. (in English)

- Lazar, M. M. (2007). Feminist CDA: Articulating a feminist discourse praxis. [In:] *Critical Discourse Studies*, 4(2), 141–164. (in English)
- Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics: An introduction to language and society*. Penguin Books. (in English)
- Ullmann, S. (1962). *Semantics: An introduction to the science of meaning*. Basil Blackwell. (in English)
- van Dijk, T. A. (2008). *Discourse and power*. Palgrave Macmillan. (in English)
- van Dijk, T. A. (2011). *Discourse studies: A multidisciplinary introduction* (2nd ed.). SAGE. (in English)
- Wodak, R. (2015). *The politics of fear: What right-wing populist discourses mean*. SAGE. (in English)
- Wodak, R. & Meyer, M. (eds.). (2016). *Methods of critical discourse studies* (3rd ed.). SAGE. (in English)

Подано до редакції 20.10.2025 року

Прийнято до друку 19.11.2025 року